

Uogólniony indeks Hirscha a dwupróbkowe testy dla rodziny rozkładów Pareto II rodzaju

Marek Gągolewski^{1,2}, Przemysław Grzegorzewski^{2,1}
{gagolews,pgrzeg}@ibspan.waw.pl

XXXV Konferencja **Statystyka Matematyczna**
Wisła, 7–11 grudnia 2009 r.

¹ Instytut Badań Systemowych
Polska Akademia Nauk

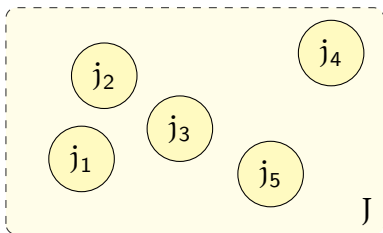

² Wydział Matematyki
i Nauk Informatycznych
Politechnika Warszawska

Plan referatu

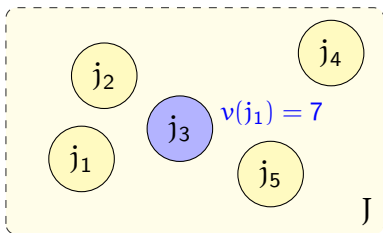
- Ogólny problem oceny twórców
- Wskaźniki bibliometryczne
- Problem oceny w interpretacji statystycznej
- κ -pozycje i ich estymacja
- Testy do porównywania dwóch prób
- Podsumowanie i problemy otwarte

Problem oceny twórców

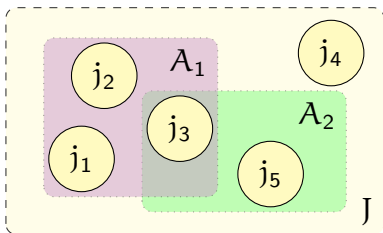
Przeliczalny zbiór **jednostek** (dzieł, produktów): $J = \{j_1, j_2, \dots\}$.

Problem oceny twórców

Przeliczalny zbiór **jednostek** (dzieł, produktów): $J = \{j_1, j_2, \dots\}$.
Funkcja oceny jednostek $v : J \rightarrow [0, \infty)$.

Problem oceny twórców

Przeliczalny zbiór **jednostek** (dzieł, produktów): $J = \{j_1, j_2, \dots\}$.

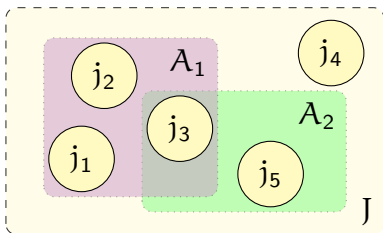
Funkcja oceny jednostek $v : J \rightarrow [0, \infty)$.

Zbiór twórców (autorów, producentów) $\mathcal{A} = \{A_1, \dots, A_m\}$

— pewna rodzina podzbiorów J : $(A_1, \dots, A_m \subseteq J)$.

Modelem opisywanej rzeczywistości jest trójka $(J, \mathcal{A}, v)$.

Problem oceny twórców

Przeliczalny zbiór **jednostek** (dzieł, produktów): $J = \{j_1, j_2, \dots\}$.

Funkcja oceny jednostek $v : J \rightarrow [0, \infty)$.

Zbiór twórców (autorów, producentów) $\mathcal{A} = \{A_1, \dots, A_m\}$

— pewna rodzina podzbiorów J : $(A_1, \dots, A_m \subseteq J)$.

Modelem opisywanej rzeczywistości jest trójka $(J, \mathcal{A}, v)$.

- ①
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — pracownicy naukowci,
  - v — liczba cytowań,

- ②
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — instytucje naukowe,
  - v — punkty z listy czasopism punktowanych MNiSW,

- ③
  - J — strony internetowe,
  - $\mathcal{A}$ — portale (serwisy WWW),
  - v — liczba odwiedzin,

- ④
  - J — dzieła sztuki,
  - $\mathcal{A}$ — artyści,
  - v — cena dzieła na aukcji.

- ①
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — pracownicy naukowci,
  - v — liczba cytowań,

- ②
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — instytucje naukowe,
  - v — punkty z listy czasopism punktowanych MNiSW,

- ③
  - J — strony internetowe,
  - $\mathcal{A}$ — portale (serwisy WWW),
  - v — liczba odwiedzin,

- ④
  - J — dzieła sztuki,
  - $\mathcal{A}$ — artyści,
  - v — cena dzieła na aukcji.

- ①
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — pracownicy naukowci,
  - v — liczba cytowań,

- ②
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — instytucje naukowe,
  - v — punkty z listy czasopism punktowanych MNiSW,

- ③
  - J — strony internetowe,
  - $\mathcal{A}$ — portale (serwisy WWW),
  - v — liczba odwiedzin,

- ④
  - J — dzieła sztuki,
  - $\mathcal{A}$ — artyści,
  - v — cena dzieła na aukcji.

- ①
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — pracownicy naukowci,
  - v — liczba cytowań,

- ②
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — instytucje naukowe,
  - v — punkty z listy czasopism punktowanych MNiSW,

- ③
  - J — strony internetowe,
  - $\mathcal{A}$ — portale (serwisy WWW),
  - v — liczba odwiedzin,

- ④
  - J — dzieła sztuki,
  - $\mathcal{A}$ — artyści,
  - v — cena dzieła na aukcji.

- ①
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — pracownicy naukowci,
  - v — liczba cytowań,

- ②
  - J — artykuły w recenzowanych czasopismach,
  - $\mathcal{A}$ — instytucje naukowe,
  - v — punkty z listy czasopism punktowanych MNiSW,

- ③
  - J — strony internetowe,
  - $\mathcal{A}$ — portale (serwisy WWW),
  - v — liczba odwiedzin,

- ④
  - J — dzieła sztuki,
  - $\mathcal{A}$ — artyści,
  - v — cena dzieła na aukcji.

Problem

Na podstawie informacji zawartych w $(J, \mathcal{A}, \nu)$ dokonać „oceny” twórców z $\mathcal{A}$.

Co oceniać?

- jakość wytworów
- produktywność

Rozpatrujemy twórców cechujących się tą samą produktywnością.

$\omega^{(n)} : [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ jest **funkcją agregującą**, jeśli spełnia następujące warunki (zob. Grabisch i in., 2009):

- $\omega^{(n)}(0, \dots, 0) = 0$,
- jest niemalejąca ze względu na każdą zmienną.

Problem

Na podstawie informacji zawartych w $(J, \mathcal{A}, \nu)$ dokonać „oceny” twórców z $\mathcal{A}$.

Co oceniać?

- jakość wytworów
- produktywność

Rozpatrujemy twórców cechujących się tą samą produktywnością.

$\omega^{(n)} : [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ jest **funkcją agregującą**, jeśli spełnia następujące warunki (zob. Grabisch i in., 2009):

- $\omega^{(n)}(0, \dots, 0) = 0$,
- jest niemalejąca ze względu na każdą zmienną.

Problem

Na podstawie informacji zawartych w $(J, \mathcal{A}, \nu)$ dokonać „oceny” twórców z $\mathcal{A}$.

Co oceniać?

- jakość wytworów
- produktywność

Rozpatrujemy twórców cechujących się tą samą produktywnością.

$\omega^{(n)} : [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ jest **funkcją agregującą**, jeśli spełnia następujące warunki (zob. Grabisch i in., 2009):

- $\omega^{(n)}(0, \dots, 0) = 0$,
- jest niemalejąca ze względu na każdą zmienną.

Problem

Na podstawie informacji zawartych w $(J, \mathcal{A}, \nu)$ dokonać „oceny” twórców z $\mathcal{A}$.

Co oceniać?

- jakość wytworów
- produktywność

Rozpatrujemy twórców cechujących się tą samą produktywnością.

$\omega^{(n)} : [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ jest **funkcją agregującą**, jeśli spełnia następujące warunki (zob. Grabisch i in., 2009):

- $\omega^{(n)}(0, \dots, 0) = 0$,
- jest niemalejąca ze względu na każdą zmienną.

Problem

Na podstawie informacji zawartych w $(J, \mathcal{A}, \nu)$ dokonać „oceny” twórców z $\mathcal{A}$.

Co oceniać?

- jakość wytworów
- produktywność

Rozpatrujemy twórców cechujących się tą samą produktywnością.

$\omega^{(n)} : [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ jest **funkcją agregującą**, jeśli spełnia następujące warunki (zob. Grabisch i in., 2009):

- $\omega^{(n)}(0, \dots, 0) = 0$,
- jest niemalejąca ze względu na każdą zmienną.

Problem

Na podstawie informacji zawartych w $(J, \mathcal{A}, \nu)$ dokonać „oceny” twórców z $\mathcal{A}$.

Co oceniać?

- jakość wytworów
- produktywność

Rozpatrujemy twórców cechujących się tą samą produktywnością.

$\omega^{(n)} : [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ jest **funkcją agregującą**, jeśli spełnia następujące warunki (zob. Grabisch i in., 2009):

- $\omega^{(n)}(0, \dots, 0) = 0$,
- jest niemalejąca ze względu na każdą zmienną.

Wskaźniki bibliometryczne

Przykładowe funkcje agregujące („wskaźniki bibliometryczne”):

- łączna liczba dzieł,
- średnia ocena jakości dzieł,
- indeks h (Hirsch, 2005)
- indeks g (Egghe, 2006)
- indeks w (Woeginger, 2008)
- indeksy „geometryczne” (Gągolewski, Grzegorzewski, 2009)
- .....

Wskaźniki bibliometryczne

Przykładowe funkcje agregujące („wskaźniki bibliometryczne”):

- łączna liczba dzieł,
- średnia ocena jakości dzieł,
- indeks h (Hirsch, 2005)
- indeks g (Egghe, 2006)
- indeks w (Woeginger, 2008)
- indeksy „geometryczne” (Gągolewski, Grzegorzewski, 2009)
- .....

Indeks Hirscha

„Autor n prac ma indeks o wartości h , jeżeli h jego prac otrzymało co najmniej h cytowań, a pozostałe z jego $n - h$ prac otrzymało co najwyżej h cytowań.”

Definicja

Indeksem Hirscha nazywamy funkcję $h : [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ taką, że

$$h(\mathbf{x}) = \begin{cases} \max\{i : x_{n+1-i:n} \geq i, i = 1, 2, \dots, n\} & \text{gdy } x_{n:n} > 0, \\ 0 & \text{w p.p.} \end{cases}$$

Np. $h(5, 4, 3, 3, 3, 1) = 3$.

Np. $h(10, 10, 10, 10, 0, 0, 0, 0) = 4$.

Indeks Hirscha

„Autor n prac ma indeks o wartości h , jeżeli h jego prac otrzymało co najmniej h cytowań, a pozostałe z jego $n - h$ prac otrzymało co najwyżej h cytowań.”

Definicja

Indeksem Hirscha nazywamy funkcję $h : [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ taką, że

$$h(\mathbf{x}) = \begin{cases} \max\{i : x_{n+1-i:n} \geq i, i = 1, 2, \dots, n\} & \text{gdy } x_{n:n} > 0, \\ 0 & \text{w p.p.} \end{cases}$$

Np. $h(5, 4, 3, 3, 3, 1) = 3$.

Np. $h(10, 10, 10, 10, 0, 0, 0, 0) = 4$.

Indeks Hirscha

„Autor n prac ma indeks o wartości h , jeżeli h jego prac otrzymało co najmniej h cytowań, a pozostałe z jego $n - h$ prac otrzymało co najwyżej h cytowań.”

Definicja

Indeksem Hirscha nazywamy funkcję $h : [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ taką, że

$$h(\mathbf{x}) = \begin{cases} \max\{i : x_{n+1-i:n} \geq i, i = 1, 2, \dots, n\} & \text{gdy } x_{n:n} > 0, \\ 0 & \text{w p.p.} \end{cases}$$

Np. $h(5, 4, 3, 3, 3, 1) = 3$.

Np. $h(10, 10, 10, 10, 0, 0, 0, 0) = 4$.

Interpretacja statystyczna

Rozważmy $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ i.i.d. F , gdzie F – dystrybuanta ciągła, ściśle rosnąca na $[0, \infty)$, $F(x) = 0$ dla $x < 0$.

Interpretacja:

X_i — ocena jakości i -tego dzieła

F określa zdolności do wytwarzania dzieł o jakości właściwej każdemu twórcy

Przykład

Dla $P2(k, s)$, $k > 0$, $s \geq 1$

$$F(x) = 1 - \left(\frac{s}{s+x} \right)^k$$

dla $x > 0$ (Burrell, 2008; Glänzel, 2008).

Interpretacja statystyczna

Rozważmy $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ i.i.d. F , gdzie F – dystrybuanta ciągła, ściśle rosnąca na $[0, \infty)$, $F(x) = 0$ dla $x < 0$.

Interpretacja:

X_i — ocena jakości i -tego dzieła

F określa zdolności do wytwarzania dzieł o jakości właściwej każdemu twórcy

Przykład

Dla $P2(k, s)$, $k > 0$, $s \geq 1$

$$F(x) = 1 - \left(\frac{s}{s+x} \right)^k$$

dla $x > 0$ (Burrell, 2008; Glänzel, 2008).

Interpretacja statystyczna

Rozważmy $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ i.i.d. F , gdzie F – dystrybuanta ciągła, ściśle rosnąca na $[0, \infty)$, $F(x) = 0$ dla $x < 0$.

Interpretacja:

X_i — ocena jakości i -tego dzieła

F określa zdolności do wytwarzania dzieł o jakości właściwej każdemu twórcy

Przykład

Dla $P2(k, s)$, $k > 0$, $s \geq 1$

$$F(x) = 1 - \left(\frac{s}{s+x} \right)^k$$

dla $x > 0$ (Burrell, 2008; Glänzel, 2008).

Definicja

Komplementarną funkcją kwantylową zmiennej losowej o dystrybucanie F nazywamy funkcję $K : (0, 1) \rightarrow [0, \infty)$ daną wzorem

$$K(x) = (1 - F(x))^{-1}.$$

Oczywiście $K(x) = R^{-1}(x)$.

Definicja

Funkcją kontrolną nazywamy dowolną funkcję $\kappa : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, która jest ciągła, niemalejąca i taka, że $\kappa(0) \leq 0$, $\kappa(1) > 0$.

Definicja

Komplementarną funkcją kwantylową zmiennej losowej o dystrybucanie F nazywamy funkcję $K : (0, 1) \rightarrow [0, \infty)$ daną wzorem

$$K(x) = (1 - F(x))^{-1}.$$

Oczywiście $K(x) = R^{-1}(x)$.

Definicja

Funkcją kontrolną nazywamy dowolną funkcję $\kappa : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, która jest ciągła, niemalejąca i taka, że $\kappa(0) \leq 0$, $\kappa(1) > 0$.

Definicja

Komplementarną funkcją kwantylową zmiennej losowej o dystrybucanie F nazywamy funkcję $K : (0, 1) \rightarrow [0, \infty)$ daną wzorem

$$K(x) = (1 - F(x))^{-1}.$$

Oczywiście $K(x) = R^{-1}(x)$.

Definicja

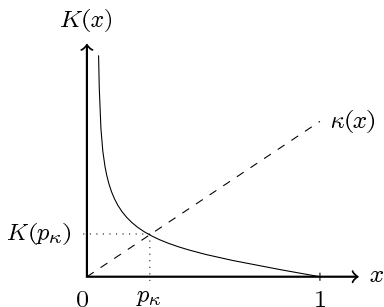
Funkcją kontrolną nazywamy dowolną funkcję $\kappa : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, która jest ciągła, niemalejąca i taka, że $\kappa(0) \leq 0$, $\kappa(1) > 0$.

κ -pozycje

Definicja

κ -pozycją dla rozkładu danego dystrybuantą F przy funkcji kontrolnej κ nazywamy liczbę $p_\kappa \in (0, 1)$ będącą rozwiązaniem równania

$$\kappa(p_\kappa) = K(p_\kappa).$$

Równoważne definicje κ-pozycji:

- κ-pozycją dla rozkładu danego dystrybuantą F nazywamy liczbę $p_\kappa \in (0, 1)$ będącą rozwiązaniem równania

$$1 - p_\kappa = F(\kappa(p_\kappa)) \stackrel{\text{ozn.}}{=} F \circ \kappa(p_\kappa).$$

- κ-pozycją dla rozkładu danego dystrybuantą F nazywamy liczbę $p_\kappa \in (0, 1)$ będącą rozwiązaniem równania

$$1 - p_\kappa = P(\kappa^{-1}(X_i) \leq p_\kappa).$$

Uwaga

Przy podanych założeniach κ-pozycja zawsze istnieje i jest wyznaczona jednoznacznie.

Równoważne definicje κ-pozycji:

- κ-pozycją dla rozkładu danego dystrybuantą F nazywamy liczbę $p_\kappa \in (0, 1)$ będącą rozwiązaniem równania

$$1 - p_\kappa = F(\kappa(p_\kappa)) \stackrel{\text{ozn.}}{=} F \circ \kappa(p_\kappa).$$

- κ-pozycją dla rozkładu danego dystrybuantą F nazywamy liczbę $p_\kappa \in (0, 1)$ będącą rozwiązaniem równania

$$1 - p_\kappa = P(\kappa^{-1}(X_i) \leq p_\kappa).$$

Uwaga

Przy podanych założeniach κ-pozycja zawsze istnieje i jest wyznaczona jednoznacznie.

Równoważne definicje κ -pozycji:

- κ -pozycją dla rozkładu danego dystrybuantą F nazywamy liczbę $p_\kappa \in (0, 1)$ będącą rozwiązaniem równania

$$1 - p_\kappa = F(\kappa(p_\kappa)) \stackrel{\text{ozn.}}{=} F \circ \kappa(p_\kappa).$$

- κ -pozycją dla rozkładu danego dystrybuantą F nazywamy liczbę $p_\kappa \in (0, 1)$ będącą rozwiązaniem równania

$$1 - p_\kappa = P(\kappa^{-1}(X_i) \leq p_\kappa).$$

Uwaga

Przy podanych założeniach κ -pozycja zawsze istnieje i jest wyznaczona jednoznacznie.

Równoważne definicje κ -pozycji:

- κ -pozycją dla rozkładu danego dystrybuantą F nazywamy liczbę $p_\kappa \in (0, 1)$ będącą rozwiązaniem równania

$$1 - p_\kappa = F(\kappa(p_\kappa)) \stackrel{\text{ozn.}}{=} F \circ \kappa(p_\kappa).$$

- κ -pozycją dla rozkładu danego dystrybuantą F nazywamy liczbę $p_\kappa \in (0, 1)$ będącą rozwiązaniem równania

$$1 - p_\kappa = P(\kappa^{-1}(X_i) \leq p_\kappa).$$

Uwaga

Przy podanych założeniach κ -pozycja zawsze istnieje i jest wyznaczona jednoznacznie.

Przykład

Dla $P_2(1, 1)$ i $\kappa(x) = x$ zachodzi

$$p_\kappa = \frac{\sqrt{5} - 1}{2} = \frac{1}{\varphi} = \varphi - 1 \simeq 0,618034.$$

Przykład

Dla dowolnego F i $\kappa \equiv F^{-1}$ zachodzi

$$p_\kappa = 0,5.$$

Przykład

Dla $P_2(1, 1)$ i $\kappa(x) = x$ zachodzi

$$p_\kappa = \frac{\sqrt{5} - 1}{2} = \frac{1}{\varphi} = \varphi - 1 \simeq 0,618034.$$

Przykład

Dla dowolnego F i $\kappa \equiv F^{-1}$ zachodzi

$$p_\kappa = 0,5.$$

Estymacja κ -pozycji

Definicja

Dyskretnym κ -indeksem pozycyjnym nazywamy statystykę

$$\begin{aligned}\hat{p}_\kappa(\mathbf{X}) &= \frac{1}{n} \arg \max_{i=0, \dots, n} \{X_{n-i+1:n} \geq \kappa(i/n)\} \\ &= \frac{1}{n} \arg \max_{i=0, \dots, n} \{\#\{X_k : X_k \geq \kappa(i/n)\} \geq i\}.\end{aligned}$$

Estymacja κ -pozycji

Definicja

Dyskretnym κ -indeksem pozycyjnym nazywamy statystykę

$$\begin{aligned}\hat{p}_\kappa(\mathbf{X}) &= \frac{1}{n} \arg \max_{i=0, \dots, n} \{X_{n-i+1:n} \geq \kappa(i/n)\} \\ &= \frac{1}{n} \arg \max_{i=0, \dots, n} \{\#\{X_k : X_k \geq \kappa(i/n)\} \geq i\}.\end{aligned}$$

Estymacja κ-pozycji

Lemat 1

Rozkład $\hat{p}_\kappa$ opisany jest dystrybuantą

$$\begin{aligned} F_{\hat{p}_\kappa}(p) &= 1 - \sum_{i=\lfloor pn+1 \rfloor}^n \binom{n}{i} \left[1 - F \circ \kappa \left(\frac{\lfloor pn+1 \rfloor}{n} \right) \right]^i \left[F \circ \kappa \left(\frac{\lfloor pn+1 \rfloor}{n} \right) \right]^{n-i} \\ &= I \left(F \circ \kappa \left(\frac{\lfloor pn+1 \rfloor}{n} \right); n - \lfloor pn \rfloor, \lfloor pn \rfloor + 1 \right) \end{aligned}$$

dla $p \in (0, 1)$, przy czym $I(p; a, b)$ oznacza regularyzowaną niekompletną funkcję beta, natomiast $\lfloor x \rfloor = \max\{i \in \mathbb{Z} : i \leq x\}$.

Estymacja κ -pozycji

Stwierdzenie 2

$\hat{p}_\kappa$ jest estymatorem asymptotycznie nieobciążonym p_κ oraz $\text{Var } \hat{p}_\kappa \rightarrow 0$.

Lemat 3

Niech $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ i.i.d. F. Wówczas dla funkcji kontrolnej $\kappa(x) = xn$ zachodzi

$$h(\mathbf{X}) = n \hat{p}_\kappa(\mathbf{X}) = \max\{i = 0, \dots, n : X_{n-i+1:n} \geq i\}.$$

Estymacja κ -pozycji

Stwierdzenie 2

$\hat{p}_\kappa$ jest estymatorem asymptotycznie nieobciążonym p_κ oraz $\text{Var } \hat{p}_\kappa \rightarrow 0$.

Lemat 3

Niech $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ i.i.d. F. Wówczas dla funkcji kontrolnej $\kappa(x) = xn$ zachodzi

$$h(\mathbf{X}) = n \hat{p}_\kappa(\mathbf{X}) = \max\{i = 0, \dots, n : X_{n-i+1:n} \geq i\}.$$

Estymacja κ -pozycji

Stwierdzenie 4 (O aproksymacji)

Jeśli $F \circ \kappa$ jest funkcją analityczną w punkcie p_κ i dla każdego p w dowolnie małym otoczeniu p_κ zachodzi $(p - p_\kappa)^2 (F \circ \kappa)''(p) \simeq 0$ oraz $(p - p_\kappa) \delta (1 - 2p_\kappa + (p - p_\kappa) \delta) \simeq 0$, to dla $n \rightarrow \infty$

$$F_{\hat{p}_\kappa}(p) \simeq \Phi \left(\frac{p - p_\kappa}{\sqrt{\frac{p_\kappa(1-p_\kappa)}{n(1+\delta)^2}}} \right),$$

gdzie $\delta := (F \circ \kappa)'(p_\kappa) = f(\kappa(p_\kappa)) \kappa'(p_\kappa)$, a Φ jest dystrybuantą $N(0, 1)$.

Testy do porównywania dwóch prób

X — n -elementowa próba i.i.d. F .

Y — n -elementowa próba i.i.d. G .

Jesteśmy zainteresowani konstrukcją (nieparametrycznego) testu φ na poziomie istotności α do weryfikacji

$$H_0 : F = G$$

względem

$$K : F \succ G.$$

Testy do porównywania dwóch prób

X — n -elementowa próba i.i.d. F .

Y — n -elementowa próba i.i.d. G .

Jesteśmy zainteresowani konstrukcją (nieparametrycznego) testu φ na poziomie istotności α do weryfikacji

$$H_0 : F = G$$

względem

$$K : F \succ G.$$

Dla $F = G$ i dostatecznie dużych n mamy

$$T = \sqrt{\frac{n}{2\sigma_{\kappa,F}^2}} (\hat{p}_{\kappa}(\mathbf{X}) - \hat{p}_{\kappa}(\mathbf{Y})) \sim N(0, 1),$$

gdzie

$$\sigma_{\kappa,F}^2 = \frac{p_{\kappa,F}(1 - p_{\kappa,F})}{(1 + \delta_{\kappa,F})^2}$$

oraz $\delta_{\kappa,F} := (F \circ \kappa)'(p_{\kappa,F})$.

H_0 odrzucamy, gdy $T > z_{1-\alpha}$.

Dalej F — dystrybuanta $P_2(k_1, s)$, G — dystrybuanta $P_2(k_2, s)$.
 $s \geq 1$ — ustalone (znane).

Mamy $k_1 < k_2 \Rightarrow F \succ G$.

$\kappa(x) = nx$ („indeks Hirscha”).

Dalej F — dystrybuanta $P_2(k_1, s)$, G — dystrybuanta $P_2(k_2, s)$.
 $s \geq 1$ — ustalone (znane).

Mamy $k_1 < k_2 \Rightarrow F \succ G$.

$\kappa(x) = nx$ („indeks Hirscha”).

Dalej F — dystrybuanta $P_2(k_1, s)$, G — dystrybuanta $P_2(k_2, s)$.
 $s \geq 1$ — ustalone (znane).

Mamy $k_1 < k_2 \Rightarrow F \succ G$.

$\kappa(x) = nx$ („indeks Hirscha”).

Testy do porównania:

- ① Test Manna-Whitney'a-Wilcoxona,
- ② Test Kołmogorowa-Smirnowa,
- ③ Test parametryczny oparty na ilorazie wiarygodności.
Statystyka testowa

$$T = \frac{\sum_{i=1}^n \ln(s + X_i) - n \ln s}{\sum_{i=1}^n \ln(s + Y_i) - n \ln s} \stackrel{H_0}{\sim} F[2n, 2n].$$

H_0 odrzucamy, gdy $T > \mathcal{F}_{1-\alpha}^{[2n, 2n]}$.

Testy do porównania:

- ① Test Manna-Whitney'a-Wilcoxona,
- ② Test Kołmogorowa-Smirnowa,
- ③ Test parametryczny oparty na ilorazie wiarygodności.
Statystyka testowa

$$T = \frac{\sum_{i=1}^n \ln(s + X_i) - n \ln s}{\sum_{i=1}^n \ln(s + Y_i) - n \ln s} \stackrel{H_0}{\sim} F[2n, 2n].$$

H_0 odrzucamy, gdy $T > \mathcal{F}_{1-\alpha}^{[2n, 2n]}$.

Testy do porównania:

- ① Test Manna-Whitney'a-Wilcoxona,
- ② Test Kołmogorowa-Smirnowa,
- ③ Test parametryczny oparty na ilorazie wiarygodności.
Statystyka testowa

$$T = \frac{\sum_{i=1}^n \ln(s + X_i) - n \ln s}{\sum_{i=1}^n \ln(s + Y_i) - n \ln s} \stackrel{H_0}{\sim} F[2n, 2n].$$

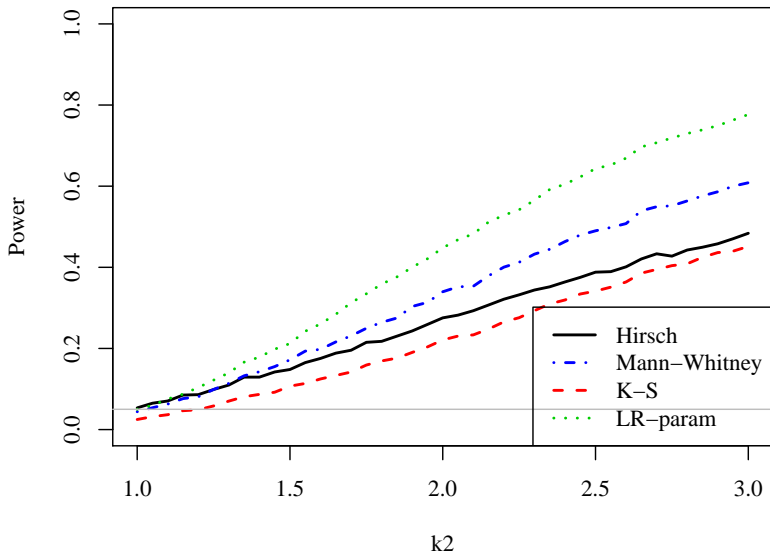
H_0 odrzucamy, gdy $T > \mathcal{F}_{1-\alpha}^{[2n, 2n]}$.

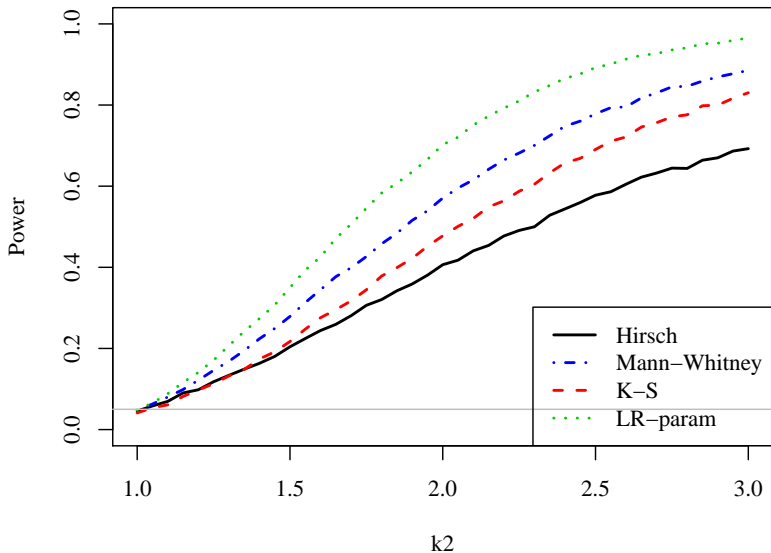
Testy do porównania:

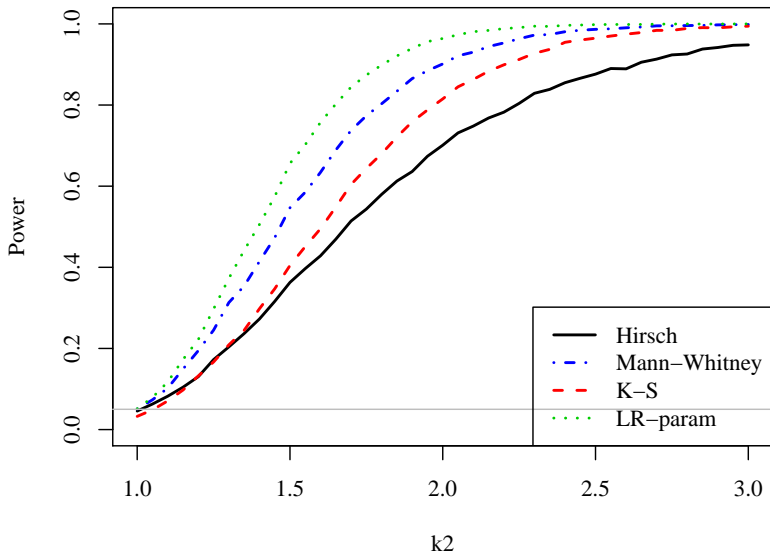
- ① Test Manna-Whitney'a-Wilcoxona,
- ② Test Kołmogorowa-Smirnowa,
- ③ Test parametryczny oparty na ilorazie wiarygodności.
Statystyka testowa

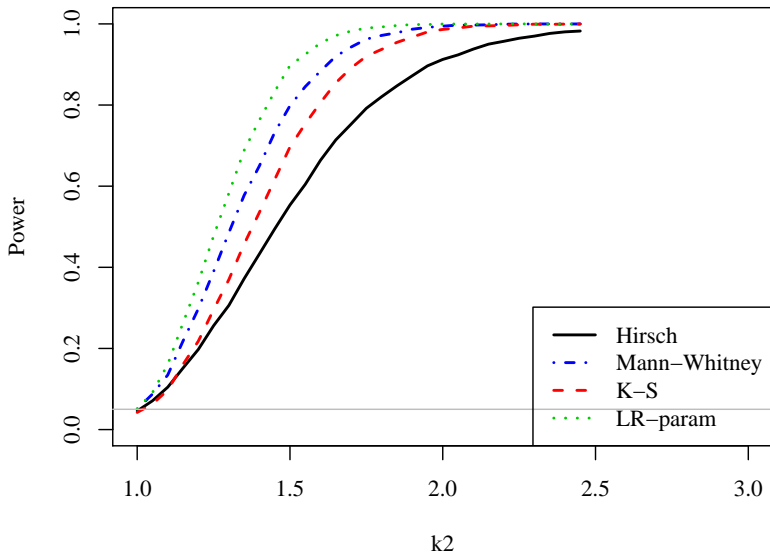
$$T = \frac{\sum_{i=1}^n \ln(s + X_i) - n \ln s}{\sum_{i=1}^n \ln(s + Y_i) - n \ln s} \stackrel{H_0}{\sim} F_{[2n, 2n]}.$$

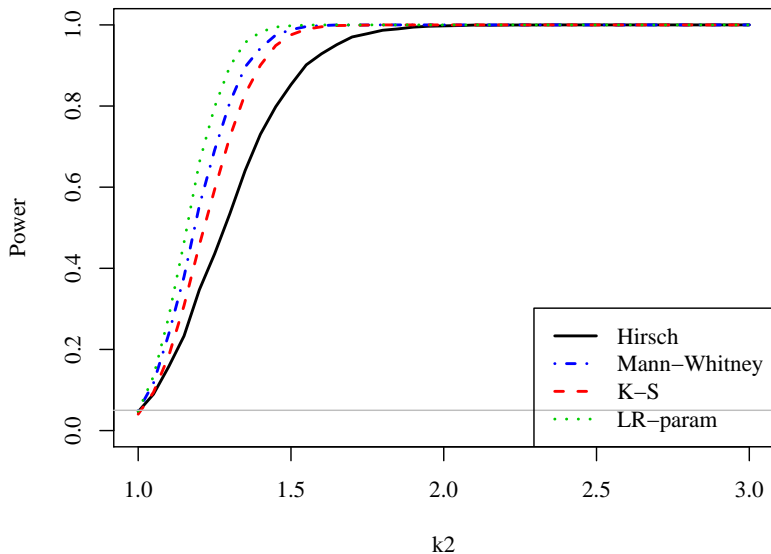
H_0 odrzucamy, gdy $T > \mathcal{F}_{1-\alpha}^{[2n, 2n]}$.

$k_1=1, s=2, n=10, MC=10000, \alpha=0.05$

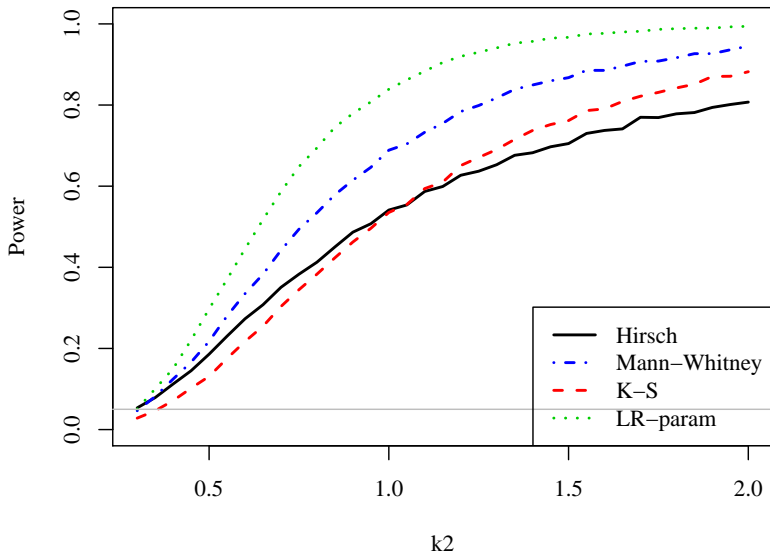
$k_1=1, s=2, n=20, MC=10000, \alpha=0.05$

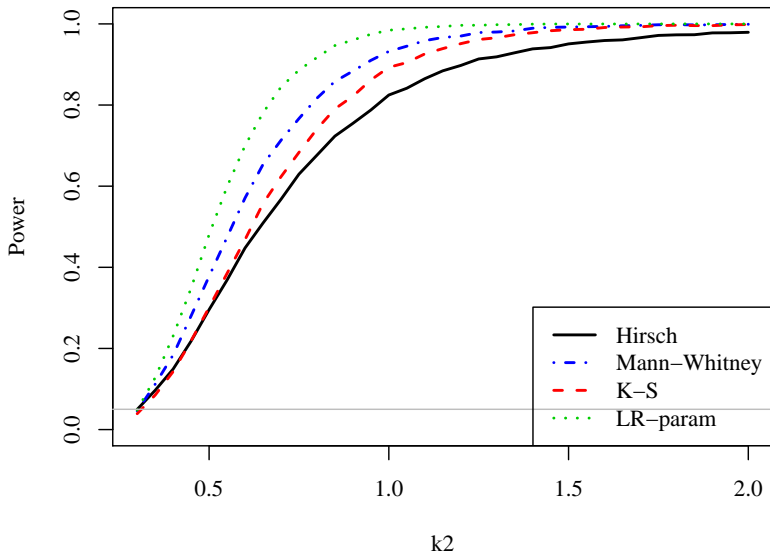
$k_1=1, s=2, n=50, MC=10000, \alpha=0.05$

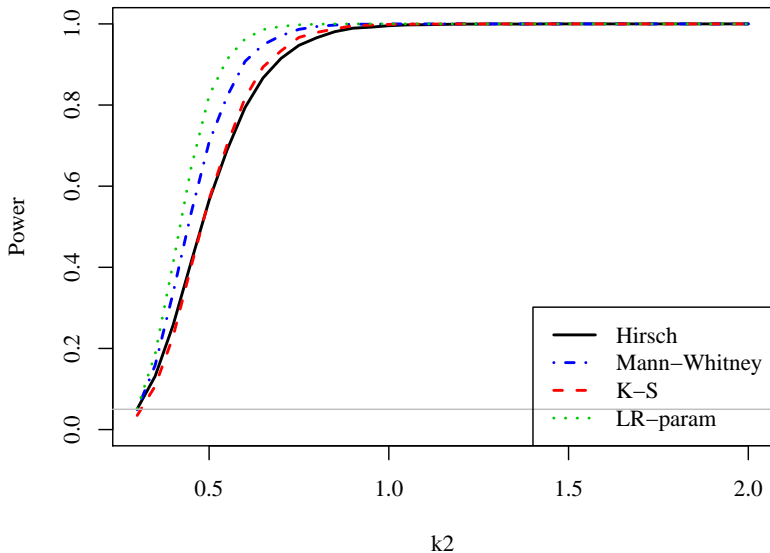
$k_1=1, s=2, n=100, MC=10000, \alpha=0.05$

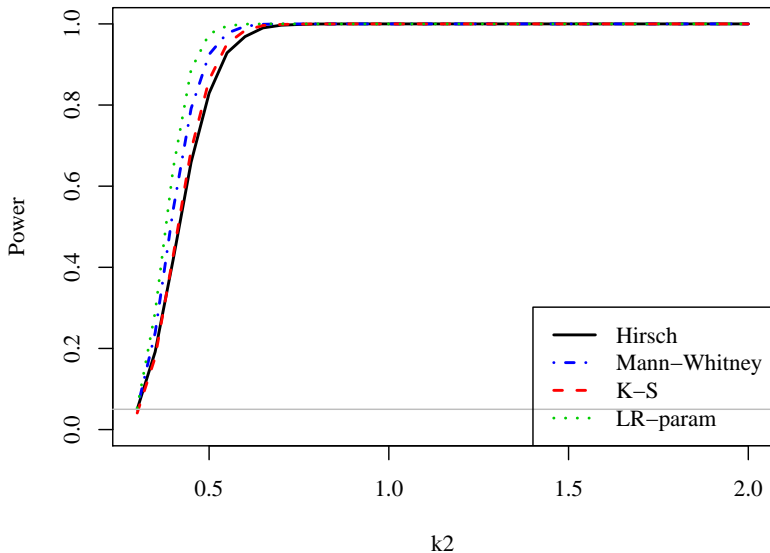
$k_1=1, s=2, n=250, MC=10000, \alpha=0.05$

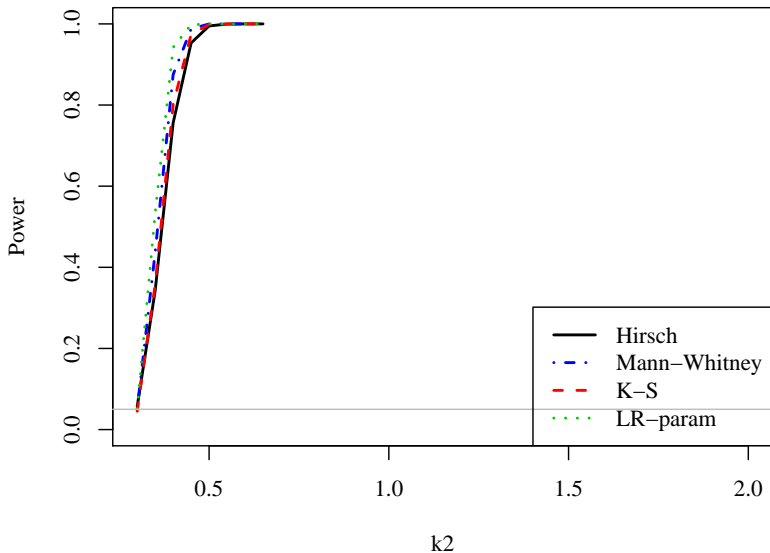

$k_1=0.3$, $s=5$, $n=10$, $MC=10000$, $\alpha=0.05$

$k_1=0.3$, $s=5$, $n=20$, $MC=10000$, $\alpha=0.05$

$k_1=0.3$, $s=5$, $n=50$, $MC=10000$, $\alpha=0.05$

$k_1=0.3$, $s=5$, $n=100$, $MC=10000$, $\alpha=0.05$

$k_1=0.3$, $s=5$, $n=250$, $MC=10000$, $\alpha=0.05$

Podsumowanie i problemy otwarte

- Jakie własności statystyczne miałyby estymatory κ -pozycji zbudowane dla innych funkcji kontrolnych κ ?
- Czy testy budowane na tych estymatorach miałyby lepszą moc niż test wykorzystujący estymator rozważany w tej pracy?
- Dla jakiej funkcji kontrolnej (być może z określonej rodziny funkcji) otrzymalibyśmy test o maksymalnej mocy?
- .....

Podsumowanie i problemy otwarte

- Jakie własności statystyczne miałyby estymatory κ -pozycji zbudowane dla innych funkcji kontrolnych κ ?
- Czy testy budowane na tych estymatorach miałyby lepszą moc niż test wykorzystujący estymator rozważany w tej pracy?
- Dla jakiej funkcji kontrolnej (być może z określonej rodziny funkcji) otrzymalibyśmy test o maksymalnej mocy?
- .....

Podsumowanie i problemy otwarte

- Jakie własności statystyczne miałyby estymatory κ -pozycji zbudowane dla innych funkcji kontrolnych κ ?
- Czy testy budowane na tych estymatorach miałyby lepszą moc niż test wykorzystujący estymator rozważany w tej pracy?
- Dla jakiej funkcji kontrolnej (być może z określonej rodziny funkcji) otrzymalibyśmy test o maksymalnej mocy?
- .....

Podsumowanie i problemy otwarte

- Jakie własności statystyczne miałyby estymatory κ -pozycji zbudowane dla innych funkcji kontrolnych κ ?
- Czy testy budowane na tych estymatorach miałyby lepszą moc niż test wykorzystujący estymator rozważany w tej pracy?
- Dla jakiej funkcji kontrolnej (być może z określonej rodziny funkcji) otrzymalibyśmy test o maksymalnej mocy?
- .....

Podsumowanie i problemy otwarte

- Jakie własności statystyczne miałyby estymatory κ -pozycji zbudowane dla innych funkcji kontrolnych κ ?
- Czy testy budowane na tych estymatorach miałyby lepszą moc niż test wykorzystujący estymator rozważany w tej pracy?
- Dla jakiej funkcji kontrolnej (być może z określonej rodziny funkcji) otrzymalibyśmy test o maksymalnej mocy?
- .....

Dziękujemy za uwagę.

Literatura

- Q. Burrell. On the h-index, the size of the Hirsch core and Jin's A-index. *Journal of Informetrics* 1, 170–177.
- Q. Burrell (2008). Extending Lotkaian informetrics. *Information Processing & Management* 44, 1794–1807.
- A. DasGupta (2008). *Asymptotic theory of statistics and probability*. Springer Verlag, New York.
- W. Glänzel (2008). On some new bibliometric applications of statistics related to the h-index. *Scientometrics* 77(1), 187–196.
- L. Egghe (2006). Theory and practise of the g-index. *Scientometrics* 69(1), 131–152.

- M. Gągolewski, P. Grzegorzewski (2009). A geometric approach to the construction of scientific impact indices. *Scientometrics* 81(3), 617–634.
- M. Grabisch, E. Pap, J. Marichal, R. Mesiar (2009). *Aggregation Functions*, Cambridge.
- J. E. Hirsch (2005). An index to quantify individual's scientific research output. *PNAS* 102(46), 16569–16572.
- R. J. Hyndman, Y. Fan (1996). Sample quantiles in statistical packages. *American Statistician*, 50(4), 361–365.
- G. J. Woeginger (2008). An axiomatic characterization of the Hirsch-index. *Mathematical Social Sciences* 56(2), 224–232.